

LEGAL ALERT

VÝBĚR Z PRÁVNÍCH AKTUALIT

říjen 2024

Úprava ve výši odvodů z DPP: přijaté změny, které měly platit od 1.1.2025 nejspíše vůbec nenastanou

Od Nového roku měla nabýt účinnosti právní úprava zakotvující nové limity pro odvod pojistného z dohod o provedení práce. V budoucnu tak měly být rozlišovány dohody v tzv. oznámeném režimu, u kterých by rozhodná výše pro účast na pojištění měla být zhruba o 500-1000 korun vyšší než doposud (neboli tzv. „hlavní dohoda“) a režimu neoznámeném. V případě uzavření dalších DPP u stejného zaměstnavatele by povinnost odvádět pojistné nastala již při překročení částky 4 500 Kč.

Daná úprava ale bude s největší pravděpodobností zrušena ještě předtím, než bude účinná, a to pozměňovacím návrhem k některému ze zákonů, které se již ve Sněmovně projednávají. Podle ministra Jurečky to však ještě bude projednáno v rámci Koalice.

I nadále by však měla zůstat zachována oznamovací povinnost zaměstnavatelů poskytovat příslušné okresní správě sociálního zabezpečení informace o zaměstnancích pracujících na základě dohod, a to právě pro účely získání lepšího přehledu o počtu těchto dohod a jejich celkového využití.

Neplatnost právního jednání při počáteční nemožnosti plnění

Nejvyšší soud se zde zabýval možností, resp. nemožností provedení opravy prodávajícím na bytové jednotce. K zajištění opravy střechy (z důvodu zatékání do podkroví a dané jednotky) se prodávající kupujícímu zavázal v kupní smlouvě. Po vyzvání však tyto opravy odmítl učinit. Nutno je však zmínit, že před uzavřením této smlouvy strany nepožádaly ostatní vlastníky jednotek o

udělení souhlasu s opravou střechy. Od toho nedostatku se následně odvíjela celá situace.

NS potvrdil, že oprava společných částí domu – střešního pláště včetně příslušných klempířských prvků (okapů, žlabů, oplechování) – je zásahem do podílů vlastníků jednotek na nemovité věci a k zajištění takové stavební opravy žalovaným jako zhotovitelem tedy chybí právní důvod, tj. smlouva uzavřená s SVJ.

Právní jednání, jehož předmět v době uzavření smlouvy nelze (fakticky nebo právně) provést, není tím pádem způsobilé mezi účastníky založit právní následky. Takové právní jednání, popřípadě jeho oddělitelná část, je absolutně neplatné (§ 588 věta druhá OZ). Pro daný následek se musí jednat o nemožnost objektivní, tj. splnění závazku je nemožné pro jakéhokoli dlužníka a je bez významu, zda strany smlouvy o počáteční nemožnosti plnění věděly či nikoliv.

Povinnost zajistit opravu částí nemovité věci sloužící vlastníkům jednotek společně, k níž se žalovaný zavázal vůči žalobci (kupujícímu) v kupní smlouvě, představuje plnění, které je z právního hlediska od počátku nemožné a takovéto plnění, bez odpovídajícího právního důvodu (smlouvy uzavřené s SVJ), zasahuje do práv vlastníků jednotek coby spoluvlastníků nemovité věci.

(dle rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 33 Cdo 3725/2023)

Možnost zpětného zvýšení výživného soudem

Ústavní soud se minulý měsíc vyslovil, že zvýšení výživného zpětně by mělo být spíše pravidlem než výjimkou. Tento závěr by tak měly reflektovat obecné soudy při svém dalším rozhodování.

V daných případech se jednalo o obdobný skutkový stav, kdy jeden z rodičů žádal o zvýšení výživného z důvodu podstatné změny poměrů dítěte, přičemž tak ale u soudu neučinil ihned ale až po nějaké době (zhruba 2 letech).

Podle § 922 odst. 1 OZ lze sice výživné zvýšit až tři roky zpětně od dne zahájení řízení, avšak soudy se snaží apelovat na procesní aktivitu rodičů, když uvádějí, že pokud jsou splněny podmínky pro jeho zvýšení, nemá rodič s podáním návrhu otálet (nebrání-li podání objektivní důvody).

Jedním z hlavních důvodů pro tento závěr ÚS byl zejména ohled na nejlepší zájem dítěte. Soud argumentoval tím, že smyslem možnosti zpětného přiznání či zvýšení výživného je ochrana dětí závislých na výživě jiných osob. Výživné je nárokem nezletilého a tomu nesmí být přičítáno k tíži, že rodič, v jehož péči se nachází, nepodal návrh na zvýšení výživného u soudu bezprostředně po změně poměrů na straně nezletilého, ale až s určitým odstupem od tohoto okamžiku, resp. že podání návrhu na zvýšení výživného nepředcházela žádost o toto zvýšení adresovaná povinnému rodiči.

(dle nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 871/24)

Problematika valorizace vnosů do společného jmění manželů a jeho vypořádání

V polovině září Ústavní soud vyhlásil nález, ve kterém se zabýval ústavní stížností napadající poněkud kontroverzní rozhodnutí Nejvyššího soudu. Jednalo se o situaci, kdy manželé v devadesátých letech společně koupili pozemky s rodinným domem, přičemž na tuto koupi vynaložil manžel finanční prostředky ze svého výlučného majetku.

Následně (téměř po 30 letech) při vypořádání zaniklého SJM postupovaly

soudy podle § 742 odst. 1 písm. c OZ, který stanovuje, že „nedohodnou-li se manželé nebo bývalí manželé jinak, má každý z manželů právo žádat, aby mu bylo nahrazeno, co ze svého výhradního majetku vynaložil na společný majetek“. Druhý odstavec tohoto ustanovení dodává, že vnos manžela z výhradního do společného majetku se při vypořádání SJM valorizuje, tzn. že se daná částka započte zvýšená, či případně snížená v závislosti na změně hodnoty majetku, na který byla tato finanční částka vynaložena.

Odvolací soud sice oproti soudu prvního stupně stěžovatelův vnos při vypořádání SJM zohlednil, avšak pouze v původní výši (bez přihlédnutí k valorizaci). NS toto následně potvrdil, přičemž uvedl, že valorizace dané části majetku je možná pouze v případě, že se na tom účastníci dohodli. Takto však výše zmíněné ustanovení občanského zákoníku nezní.

ÚS nyní rozsudek NS zrušil a uvedl, že podmínkou valorizace není dohoda manželů – valorizace nastává automaticky ze zákona.

(dle nálezu pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 23/24)

V případě jakýchkoliv dotazů nebo potřeby konzultace se na nás, prosím, neváhejte obrátit prostřednictvím e-mailové adresy info@sirokyzrzavecky.cz.

Tento dokument je možné užít pouze pro osobní potřebu. Jakékoliv užití tohoto dokumentu k jinému než zmíněnému účelu včetně převzetí, šíření či dalšího zpřístupňování je bez souhlasu společnosti ŠIROKÝ ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o. („SZ“) zakázáno. Užitím tohoto dokumentu nevzniká mezi uživatelem a SZ žádný právní vztah, a zejména uživatelé nevzniká žádné právo vůči SZ, vyplývající z užití tohoto dokumentu. Nabízení tohoto dokumentu k využití široké veřejností nepředstavuje poskytnutí právní porady ve smyslu zákona o advokacii. SZ není odpovědná za využití tohoto dokumentu bez její přímé asistence a revize konečného obsahu. Informace zde uvedené nejsou vyčerpávající, a proto nemohou být považovány za poskytnutí specifické právní rady